

TIJDSCHRIFT

VAN HET

NEDERLANDSCH GENOOTSCHAP

VOOR

MUNT- EN PENNINGKUNDE

ONDER DE ZINSPREUK

„Concordia res parvae crescunt“

TE

AMSTERDAM

6° Jaargang

AMSTERDAM

G. THEOD. BOM EN ZOON

1898

Gedenkpenningen 1897.

Het komt mij zeer gewenscht voor dat ons tijdschrift telken jare de beschrijving geeft van de in hêt afgeloopen jaar verschenen gedenkpenningen, omdat zoodoende veel voor de toekomst bewaard zal blijven, wat in later jaren of verloren gegaan of onvindbaar zal blijken te zijn.

Ik heb mij tot taak gesteld deze beschrijving zooveel mogelijk te geven; mogen de lezers, die leemten ontdekken, medewerken, hetzij door zelf de ontbrekende stukken te beschrijven, hetzij door mij op de leemten opmerkzaam te maken en zoo mogelijk mij in staat te stellen die aan te vullen, door mij de onbeschreven stukken toe te zenden

Alphen, Januari 1898.

ZWIERZINA.

1897. 1 April.

Dr. Abraham Kuyper, gedurende 25 jaar
hoofdredakteur van „de Standaard.”

Vz. Een half ontrold exemplaar van „de
Standaard”, n°. 7691, 26° jaargang, van Don-
derdag 1 April 1897, (het hoofd en de sche-
matisch aangegeven letters der vijf kolommen
gegraveerd en met zwart ingevuld) rustende
op samengestrikte lauwer- en palmtak.

Kz.

HET PERSONEEL

VAN

Zetterij en Drukkerij

AAN

Professor Dr. A. Kuyper,

Hoofdredacteur van „de Standaard”

1872 - 1 APRIL - 1897

Zilver, gr. 59 m.M., gewicht 128 gram.

Uniek, welwillend door Dr. A. Kuyper te
Amsterdam, ter beschrijving afgestaan.

Vervaardigd door J. A. A. Gerritsen te Am-
sterdam, behalve het op het ontrolde kranten-
vel voorkomende, geheel geslagen.

Op 1 April 1872, den Geuzendag, waarop

het 3^e Eeuwfeest van de inneming van den Briel alom in Nederland gevierd werd, verscheen het eerste nummer van „de Standaard,” het door Dr. Abraham Kuyper gestichte orgaan der Antirevolutionnaire partij, die haren leider bij het 25-jarig bestaan van gemeld dagblad, tevens zijn 25-jarige loopbaan als journalist, in eene monstermeeting in het Paleis voor Volksvlijt te Amsterdam huldigde en hem als feestgeschenk aanbod een zilver beeld der Nederlandsche Maagd, met leeuw en pijlbundel, met een vaandel in de hand, waarop: Onze hulpe is in den naam des Heeren, rustende op een marmeren zuil, waarop in zilver de symbolen van geschiedenis en godsdienst en schilden met de opschriften: De antirevolutionnaire partij aan Dr. A. Kuyper en: Laat niet varen de werken Uwer handen.

De redaktie van de Standaard bood een Geus aan met banier, waarop: Standaard, in zilver, op granieten voetstuk, met het opschrift: Wij zullen de vaandelen opsteken in den naam onzes Gods, terwijl de bovenbeschreven medaille werd aangeboden door L. Hagedoorn, meesterknecht, J. C. de Liefde en J. Ponsteijn, zettters, alle 25 jaar werkzaam op de drukkerij. De daarbij behoorende perkamenten oorkonde, bevatte in oud-Hollandsche karakters, deze opdracht:

Alle deghenen die dese onse lettere svllen sien oft horen lesen salvyt doen condt en te weten die ghesellen vp die drvckerije van De Standaard dat wi ter blijder memori aen het jvbilevm van den Hoogh Gheleerden Heere A Kvyper Professor en der Sancte Theologie Doctor een ghedenckpenninge deden slaen ende hem deselve aanboden ten bewijse ousre Hooghe Achtinge ende vprechte Vrvndscape.

1897. 29 April.

Bezoek der prinsen van Koetei (Borneo) aan de Kon. Ned. fabriek van gouden en zilveren werken van J. M. van Kempen & Zonen te Voorschoten.

Vz. Twee naakte knaapjes bewerken een op een aambeeld rustenden schotel, die rechts staat en houdt den schotel met beide handen vast, die links zit, houdt de schotel met de linkerhand vast en heeft in de opgeheven rechterhand een hamer. Achter hen links drijf-wiel, rechts vaas en cassette, tegen het aambeeld rusten gereedschappen. Op den achtergrond gezicht op de fabriek. In de afsnede:
OPGERICHT IN 1835

Boven het geheel, rustende op den rand, het gekroonde Nederlandsche wapen met de schildhouders en wapenspreuk, omgeven door lauwertakken.

Omschrift op matten rand:

TER HERINNERING VAN HET BEZOEK
AAN DE KON. NED. FABRIEK VAN GOUDEN
EN ZILVEREN WERKEN TE VOOR-
SCHOTEN.

Kz. In een door linten omwonden lauwer-
krans:

AANGEBODEN
AAN

op een aan den lauwerkrans verbonden car-
touche (gegraveerd):

Pangeran Adipatti Sultan Moeda van Koetei.
(Grootte, soort en plaatsing der letters mij
onbekend.)

daaronder:

DOOR
J. M. VAN KEMPEN & ZONEN.

Omschrift op matten rand, waarvan de bin-
nenzijde een parelcirkel is:

MAGAZIJNEN TE 'S GRAVENHAGE, ROT-
TERDAM EN UTRECHT, welk randschrift
onder wordt afgesloten door twee door een
vijfpuntige ster gescheiden lauwertakken.

Brons, gr. 60 m.M. In de Coll. Z. *Zonder*
opschrift op de cartouche.

Bovenbedoelde medaille werd den Erfprins
in zilver aangeboden bij zijn bezoek aan de
fabriek, waarbij hij vergezeld was van den

pangeran Mong-Koenegow van Koetei, den pangeran Sosnonegori van Koetei, den heer Eerdmans, assistent-resident te Koetei en gevolg.

Koetei is een der belangrijkste en verreweg het grootste der nog min of meer onafhankelijke rijken van Nederlandsch Oost-Indië en gelegen aan de Oostkust van Borneo. Sultan is Mohamed Adil Chalifatoel Moeminin, woneinde te Tengareng.

1897. (1 Juni geopend.)

Geldersche Tentoonstelling van Nijverheid
en Handel te Arnhem.

Bekroningsmedaille.

Vz. Gevleugelde faam met de linkerhand rustende op een schild, waarop Mercuriusstaf, in de rechter twee lauwertakken.

Op den achtergrond links gezicht op de tentoonstelling, rechts gezicht op Arnhem.

In de afsnede: J. F. H. BOUCHETTE ARNHEM

Kz. De schuins geplaatste gekroonde wapenschilden van Gelderland en Arnhem, daaronder: 1897, omgeven door twee saamgestrikte lauwertakken, waardoor zich een lint slingert met het opschrift:

ARNHEM

GELDERSCHE

TENTTOONSTELLING

NIJVERHEID

HANDEL

Brons, gr. 50 m.M. Coll. Z.

De medailles werden niet door het Comité uitgereikt, doch de bekroonden konden die bekomen bij den heer BOUCHETTE tegen *f* 11.— in verguld zilver, *f* 10.— in zilver en *f* 5.— in brons. (Voor étaleering ook in verguld of verzilverd koper tegen *f* 5.50.)

1897.

Als voren. Gedenkpenningjes.

a Vz. Gezicht op de tentoonstellingsgebouwen.

daarboven: TENTOONSTELLING

daaronder: ARNHEM

in parelrand.

Kz. Gezicht op Arnhem en den Rijn.

daarboven: ARNHEM

daaronder: 1897

in parelrand.

Koper verzilverd, gr 30 m.M. Coll. Z.

b. Geheel als voren met kleine afwijkingen in de gravure.

Koper verguld, gr. 20 m.M. Coll. Z.

Beide door J. F. H. BOUCHETTE te Arnhem.

c. Vz. Middengedeelte van het hoofgebouw, daaronder op een cartouche: HOOFDINGANG

Omschrift: TENTOONSTELLING HANDEL & NIJVERHEID

Kz. De gekroonde wapens van Gelderland en Arnhem, daaronder:

ARNHEM

1897

Omschrift: GEHOUDEN OP 'T LANDGOED „SONS-BEEK”

Onder ter zijde: W. HOLTHUIS   ARNHEM

Tin, gr. 31 m.M. Coll. Z.

Was reeds te voren een bijgebouw, bevattende de fraaie, gelukkig geredde collectie oude uurwerken, afgebrand, in den nacht van 12 op 13 September werd het hoofdgebouw met zijn geheelen inhoud een prooi der vlammen.

1897. 1 Juni.

Derde eeuwfeest der Waalsche en Nederlandsche gemeente te Hanau.

Vz. Het rechtsgewend borstbeeld van:
(*omschrift:*) PHILIPP LUDWIG II GRAF
VON HANAU—MÜNZENBERG 1596—1612

Kz. Fraai uitgevoerd gezicht op de kerk der gemeente, in de afsnede:

HANAU
1 JUNI 1897

Omschrift op matten'rand:

*DREIHUNDERTJÄHRIGE STIFTUNGS-
FEIER DER WALLONISCHEN UND DER
NIEDERLÄNDISCHEN GEMEINDE

Bronz, gr 60 m.M. Coll. Z.

1887. 29 Juni.

Muziekfeest te Wijchen (Gelderland).

Vz. De Muziek, voorgesteld door eene vrouw

de harp bespelende, staande bij een kolom waarop muziekblad; aan hare voeten links hoorn en tamboerijn, rechts violoncel, trom en bekens.

Kz. Binnen een lauwerkrans:

FESTIVAL

29 JUNI

1897

Omschrift:

HARMONIE "DOOR OEFENING VOLMAAKTER"

★TE WIJCHEN★

Zwaar verguld, met oog in den vorm van een eikenkrans, gr. 51 m.M.

De twee eenige onuitgereikte exemplaren bevinden zich in de collectiën Roest en Z.

1897. (17 Juli geopend.)

Tentoonstelling van Noord-Brabantsche Nijverheid te 's-Hertogenbosch.

Vz. De door één kroon gedekte wapens van Noord-Brabant en 's-Hertogenbosch, daartusschen een sater, die de tong uitsteekt en ornament.

Omschrift: HERINNERING AAN DE NOORDBRABANTSCHEN NIJVERHEIDSTENTOONSTELLING

1897

Kz. Vaas met bloemen voor een met een kleed omhangen voetstuk, daaromheen: stoel, nachtafeltje, schotel, kan, laarzen, bijen-

korf, tandrad, aambeeld, voorhamer, fotografie-toestel en flesch.

Nikkel en Brons, gr. 62 m.M. Coll. Z.

Deze medailles waren voor resp. *f* 1.— en *f* 0.75 op de tentoonstelling te koop.

1897. 2—5 Augustus.

Landbouwtentoonstelling te Steenwijk.

Vz. Het gekroonde wapenschild van Steenwijk, *omschrift*:

LANDBOUWTENTOONSTELLING

* 1897 *

Kz. *Omschrift*: * **GELD^e OVERIJSS^e
MAATSCHAPPIJ VAN LAND-
BOUW**

In het veld:

 Tentoonstelling
 te
 STEENWIJK

Toegekend aan

M. C. Piek Cz.

(de naam gegraveerd.)

Zilver, gr. 41 m.M. Door H Steltman te Steenwijk.

1897. 18 Augustus.

Penning door den Czaar van Rusland aangeboden aan de Gemeente Zaandam, bij gelegenheid van het 2^e Eeuwfeest van het verblijf van Czaar Peter den Grooten aldaar.

Vz. Het gelauwerde en geharnaste borstbeeld van Peter den Grooten met Medusahoofd op de borst en hermelijnen mantel om de schouders

Omschrift: PETRVS ALEXII FILIVS D. G. TZAR ET MAGNVS DVX TOTIVS RVSSIÆ.
(door Samuel Judin.)

Kz. Neptunus, te midden der baren op zijn met twee zeepaarden bespannen schelpvormigen wagen, buigt zijn drietand voor de aan den oever staande Russische Maagd, die op een roer steunt; naast haar schild met den dubbeladen adelaar, achter haar een hoog gebouw. Op den achtergrond eene menigte schepen. Daarboven op een banderol: FACTA PVTA QVÆ CVNQVÆ IVBUS. ovid. In de afsnede:
PRIMORDIA RUSSICAE
CLASSIS CIO IOCXCVI.

Onder de Russische Maagd: I. C. W. F (Johann Georg Waechter fecit.) Die Reichelsche Münzsammlung in St. Petersburg. I n°. 887. Zilver. gr. 69 m.M.

Bij deze gelegenheid werd een door de bur-

gerij aangeboden gedenksteen onthuld aan het Czaar Peterhuisje te Zaandam, waarna een vlootschouw en wimpeltocht op de Zaan plaats had, terwijl den 18^e en 19^e Augustus een tooneelstuk van G. J. Honig werd opgevoerd: Pieter Michaeloff (sedert in het Russisch vertaald geïllustreerd verschenen in de Vsemirnaya Illustratzia).

In het Czaar Peterhuisje, destijds behoorende aan den sloopssmid Gerrit Kist, woonde Peter de Groote van 18—25 Augustus 1697 De familie Kist verkocht het in 1818 aan Z. M. Willem I, die het aan de kroonprinses, later koningin Anna Paulowna ten geschenke gaf In 1886 werd het door Willem III aan Czaar Alexander III ten geschenke gegeven.

De medaille is in 1897 geslagen op de oude stempels van 1696.

1897. September.

Vijftigjarig bestaan der Hollandsche Maatschappij van Landbouw en tentoonstelling te 's-Gravenhage.

Behalve de bekroningsmedailles werden ook herinneringsmedailles uitgereikt in goud, verguld zilver, zilver en brons, geheel gelijk DIRKS 663, doch zonder den naam des stempelsnijders.

Op de Kz. onder den krans: Naam en woonplaats, daaronder:

HERINNERING

AAN

1897

ook met: *Herinnering*

1897

Bij het 21—30 September 1872 gevierd zilveren feest der maatschappij werd een afzonderlijke penning geslagen op stempels van S. de Vries te 's-Gravenhage, (Coll. Z.) terwijl ook de Provinciale Staten van Zuid-Holland op speciaal voor die gelegenheid vervaardigde stempels geslagen bekroningspenningen uitloofden.

1897. 16 Oktober.

Penning door de Burgemeesters van Noord-Holland aangeboden aan den afgetreden Kommissaris der Koningin in dat gewest, Jhr. Mr. J. W. M. Schorer, thans vice-president van den Raad van State.

Vz. Het door een jonkheerenkroon gedekte wapen der familie Schorer met twee bokken als schildhouders, daarboven helm met lambrakijns en helmteeken (bok), 't geheel rustende op een ornament. terzijde staat: JAUNER, alles in parelcirkel.

Omschrift: DE BURGEMEESTERS VAN NOORD-HOLLAND AAN J^{HR.} MR. J. W. M. SCHORER 1879—1896

Kz. In het midden door lauwertakken omgeven, door een kroon gedekte cartouche, met het wapen van Noord-Holland, omgeven door de van eikenranken omstregelde wapens van Amsterdam, Hilversum, den Helder, Zaan- dam, Haarlem, Haarlemmermeer, Alkmaar en Hoorn, alles in parelcirkel, gr. 76 m.M.

De medaille werd gegraveerd en geslagen door Heinrich Jauner, k.k. Hof- und Kammer- Graveur te Weenen, Augustinerstrasse 12, en werd den 16 Oktober 1897 door eene deputa- tie, bestaande uit de heeren mr. S. A. Vening Meinesz, Jhr. mr. J. W. G. Boreel van Hoge- landen, A. E. Zimmerman en J. G. Heijdanus, burgemeesters van Amsterdam, Haarlem, Hoorn en Aalsmeer, bij monde van eerstgenoemden, te 's-Gravenhage aangeboden in goud aan den heer Schorer, terwijl vier zilveren exemplaren voor diens familieleden waren bestemd. De Noord-Hollandsche burgemeesters, die den pen- ning aanboden, ontvingen in den loop van No- vember 1897 allen een exemplaar in brons.

1897.

Prijspenning der Haarlemsche Amateur-
Fotografenclub.

Vz. Vlammende stralenschietende zon om- geven door vier door ornamenten verbonden bogen, daaronder gedeeltelijk op het veld en

gedeeltelijk op den rand het wapenschild van Haarlem.

Omschrift op matten rand: **• Haarlemsche : Amateur : Fotografen : Club •**

Kz Glad veld, omgeven door vier door ornamenten verbonden bogen, daarom matten rand, waarop acht vierpuntige sterren ♦ telkens gescheiden door twee dikke punten.

Brons, gr. 50 m.M. Coll. Z. Geslagen door W. Voet en Zonen te Haarlem.

Het eerst uitgelooft voor de lantaarnplatenwedstrijd in het najaar van 1897 en uitgereikt in Januari 1898, daar de stempels van den eersten prijspenning, uitgelooft Mei 1896 bij gelegenheid van de tentoonstelling bij het 5-jarig bestaan, gesprongen waren. Van dezen, waarvan slechts 40 ex. bestaan, moge hier de beschrijving volgen.

Vz. Vlamme en stralenschietende zon, *omschrift* op cirkelvormigen matten rand: **Haarlemsche : Amateur : Fotografen : Club •** over den rand en in den benedenhoek het wapenschild van Haarlem, in de zij- en bovenhoeken ornamenten.

Kz. Glad ruitvormig veld, omgeven door matten rand, waarop onder links: W. VOET & Zⁿ. rechts: HAARLEM

Zilver verguld, ruitvormig, hoog 72 breed 57 m.M. Mij welwillend ter beschrijving af

gestaan door den heer W. J. Voet, Secretaris.

De Haarlemsche Fotografenclub is opgericht 26 Januari 1891, de statuten werden goedgekeurd bij K. B. d.d. 13 Maart 1891, N°. 100. De beide medailles werden gegraveerd door Richard Thürer, graveur te Utrecht.
